

AZƏRBAYCAN ÖZ İQTİSADİYYATINI ŞAXƏLƏNDİRMƏYİ, NEFT VƏ QAZDAN ASILILIĞI AZALTMAĞI ƏSAS VƏZİFƏ KİMİ QARŞIYA QOYUB

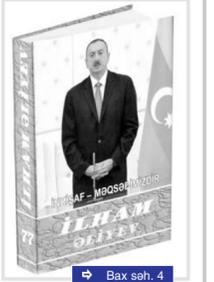
İsveçrə Konfederasiyasında nüfuzlu Davos İqtisadi Forumunun ənənəvi illik toplantısı başa çatdısa da, onunla bağlı təəssürlər hələ uzun müddət xatırlanacaq. Əlamətdar haldır ki, dünyaya nümunəvi inkişaf modeli təqdim edən respublikamız Davos İqtisadi Forumu ilə əməkdaşlığın dərinləşməsinə böyük önəm verir. Davos Forumunun son toplantısında respublikamızın fəal iştirakı bunu bir daha təsdiqləyir...

Bax səh. 3

PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV: BİZİM ATDIĞIMIZ BÜTÜN ADDIMLAR SOSIAL XARAKTER DAŞIYIR VƏ SOSIAL ƏDALƏTİ TƏRƏNNÜM EDİR

Bizim atdığıımız bütün addımlar sosial xarakter daşıyır və sosial ədaləti tərənnüm edir. Çünki yaxşı yaşayan vətəndaşlar dövlətə daha çox töhfə verməlidir, daha çox vergi ödəməlidir, daha çox kommunal xərcləri ölməlidir. Ancaq aztəminatlı təbəqə, orta təbəqə dövlət tərəfindən qorunmalıdır və qorunur. Bu, sosial ədalət prinsipidir. Biz bu yolla gedirik. Biz bazar iqtisadiyyatı prinsipi əsasında yaşayırıq, eyni zamanda, vətəndaşların sosial təminatı da daim diqqət mərkəzindədir. Beləliklə, biz həm sosial məsələlərin həlli, həm də iqtisadi inkişaf ilə bağlı siyasətimizi gələn illərdə də davam etdirəcəyik. AZƏRTAC xəbər verir ki, "İlham Əliyev. İnkişaf - məqsədimizdir" çoxcildliyinin yenidən çapdan çıxmış 77-ci kitabında yer alan bu fikirləri...

Bax səh. 4

Yeni Azərbaycan Partiyası Azərbaycanı müstəqillik yolunda inkişaf etdirməyə qadir bir partiyadır

İlham Əliyev

YENİ AZƏRBAYCAN

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. 25 yanvar 2019-cu il, cümə / № 016 (5391). Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Prezident İlham Əliyev Tərəvəzçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunun açılışında iştirak edib

Prezidentin iş günü

Prezident İlham Əliyev Tofiq Tağızadənin 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Azərbaycanın regionlarında fındıq istehsalının artırılması istiqamətində məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir

Məlum olduğu kimi, ölkəmizin regionlarında aqrar sektor üzrə yüksək rəqabət qabiliyyətinə malik məhsullar yetişdirilməsi imkanları kifayət qədər genişdir. Belə ki, əlverişli coğrafi-iqlim xüsusiyyətləri, münbit torpaqlar, əmək ehtiyatları, tarixdən gələn zəngin ənənələr respublikanın bölgələrində ixracqabiliyyətli məhsul istehsalının artırılması üçün geniş perspektivlər yaradır. Azərbaycanı üstünlük qazandıran həm də o amildir ki, ölkəmiz bir sıra geniş istehlak bazarları ilə əhatə olunub. Bu bazarlarda ölkəmizin bölgələrində yetişdirilən keyfiyyətli məhsulları yaxşı tanıyır və yüksək qiymətləndirirlər. Onu da qeyd edək ki, Azərbaycanın regionlarından ixracın artırılması baxımından...

Bax səh. 8

Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələsində qətiyyətli mövqeyini və prinsipial siyasətini davam etdirir

Xəbər verildiyi kimi, yanvarın 22-də Davos Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Ermənistan Respublikasının baş naziri Nikol Paşinyanın qeyri-rəsmi...

Bax səh. 7

Hikmət Babaoğlu: Davos Forumu Azərbaycan realitətlərinin dünyaya çatdırılmasında mühüm rol oynayır

Davos Dünya İqtisadi Forumu global və regional səviyyədə dünyanın başlıca siyasi, sosial və iqtisadi problemlərinin müzakirəsinin aparılması üçün strateji platforma hesab olunur. Bunun əsas səbəbi iqtisadi və siyasi sahədə fəaliyyət göstərən nüfuzlu beynəlxalq və regional səviyyəli təşkilatların rəhbərləri ilə interaktiv dialoqların və qeyri-rəsmi danışıqlar üçün əlverişli mühitdir...

Bax səh. 5

KİVDF ötan il gördüyü işlər barədə hesabat verib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun (KİVDF) Müşahidə Şurasının növbəti iclası keçirilib. Bu barədə AZƏRTAC-a KİVDF-nin mətbuat xidmətindən məlumat verilib...

Bax səh. 5

GƏNCLƏR MİLLİ DƏYƏRLƏRİMİZİN QORUYUCULARI VƏ DAŞIYICILARIDIR

Yanvarın 24-də Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) Nəsimi rayon təşkilatı və Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQDK) birgə təşkilatçılığı ilə dini maarifləndirməyə həsr olunmuş "Gənclər milli dəyərlərimizin qoruyucuları və daşıyıcılarıdır" mövzusunda tədbir keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki...

Bax səh. 4

XALQ TƏRƏFİNDƏN DƏSTƏKLƏNMƏYƏN RADİKAL MÜXALİFƏT MÜXTƏLİF TƏXRİBATLARA ƏL ATIR

Yaxud yanvarın 19-da və 20-də baş verənlər onu deməyə əsas verir ki, radikal ünsürlərin törətdikləri əməllər müvafiq dövlət orqanları tərəfindən araşdırılmayınca, ona qiymət verilməyincə dağıdıcı qrupların kütləvi aksiya təşkil etmək imkanları məhdudlaşdırılmaldır

Sirr deyil ki, Azərbaycanda radikal müxalifət düşərgəsində cəmləşənlərin daim milli maraqlara zidd mövqə sərgiləmələri, özlərinin korporativ maraqlarını hər şeydən önə çəkmələri cəmiyyətdə onlara qarşı adekvat münasibət formalaşdırıb. Bu gün ölkəmizdə insanlar radikalara açıq şəkildə "yox" deyərək özünün məqsədyönlü siyasəti ilə Azərbaycanı dinamik inkişaf relsləri üzərinə çıxardan iqtidarla həmrəylik nümayiş etdirirlər. Dağıdıcı ünsürlərin düzenlədiyi hər bir tədbir isə cəmiyyətimizin onlara olan mənfi münasibətini növbəti dəfə açıq şəkildə ortaya qoyur...

Bax səh. 7

"HOLOKOST VƏ XOCALI - MÜASİRLƏRİN GÖZÜ İLƏ" MÖVZUSUNDA DƏYİRMİ MASA KEÇİRİLİB

Yanvarın 24-də Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzində (BBMM) Azərbaycan dağ yəhudiləri və Avropa yəhudi dini icmalarının, Prezident Administrasiyasının Millellərarası münasibətlər, multikulturalizm və...

Bax səh. 4

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsində ötan ilin yekunları müzakirə olunub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin hərtərəfli diqqəti və qayğısı sayəsində məcburi köçkünlərin...

Bax səh. 4

Unudulmayan tarix – mövcud təhdidlər

İllər ötdükcə tarixi hadisələrin doğru təhlili və bu hadisələrə obyektiv qiymət verilməsi zərurəti daha qabarıq şəkildə hiss edilir. Azərbaycanın azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizə tarixinə...

Bax səh. 6

Ülviyyə Ağayeva: Fiziki məhdudiyətli insanlar üçün stimül yaradılmalı, onların cəmiyyətə fəal inteqrasiyasına yardım edilməlidir

Fiziki məhdudiyətli insanlara tam diqqət və qayğı beynəlxalq hüquq və siyasətin...

Bax səh. 5

"Təhsildə İKT və innovativ sahibkarlığın təşviqi" mövzusunda dəyirmi masa təşkil edilib

Yanvarın 24-də İnformasiya Texnologiyalarının İnkişafı Dövlət Fondunun və Azərbaycan Dövlət Pedagoji Universitetinin təşəbbüsü...

Bax səh. 5

Prezident İlham Əliyev Tərəvəzçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunun açılışında iştirak edib

Yanvarın 24-də Prezident İlham Əliyev Bakının Sabunçu rayonunun Pırşaqı qəsəbəsində Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin əsaslı şəkildə yenidən qurulan Tərəvəzçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunun və "Kartof və tərəvəz toxumları istehsalı" kompleksinin açılışında iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov görülməli işlər barədə dövlətimizin başçısına məlumat verib.

Bildirilib ki, ərazidə inzibati-laboratoriya binası, yeməxana, toxum saxlanma anbarı, toxum emalı məntəqəsi, toxum təmizləmə sexi, istixanalar kompleksi, toxum satış mərkəzi yaradılıb. Burada ümumilikdə, 16 hektar sahədə tikinti, abadlıq və

kanlarımızla çıxacağıq. Məqsədimiz bundan ibarətdir. Ölkə iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi, qeyri-neft sektorunun, aqr sahənin inkişafı gündəlikdə duran əsas məsələlərdən biridir. Bu sahədə, sənaye sahəsində də müsbət meyillər var. Bildiyiniz kimi, bu yaxınlarda Sumqayıtda karbamid zavodu açılmışdır. Bu, qeyri-neft sektorunda həyata keçirilən ən böyük layihədir. Biz özümüzü azot gübrələri ilə tam təmin edəcəyik. Eyni zamanda, təqribən 150-160 milyon dollar dəyərində məhsul ixrac edəcəyik. Azərbaycanda pivot suvarma sistemləri, pestisidlər zavodları fəaliyyət göstərir. Yəni, sənaye istehsalı da kənd təsərrü-

xış edərək deyib: "Möhtərəm cənab Prezident.

Sizi aqr inkişaf könüllüləri adından salamlayıram. Hərəkətimiz aqr sahədə inkişafa dəstək məqsədi daşıyır. Biz artıq 35 regionda təşkilatlara bilmişik. Biz dörd aydır ki, fəaliyyətə başlamışıq. Bu qısa müddətə baxmayaraq, sıralarımıza 600 gənci cəlb edə bilmişik. Üç il ərzində 10 mindən çox gənci öz sıralarımıza cəlb etməyi nəzərdə tutmuşuq. Bizim könüllülərimiz Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzlərində (DAİM) fəaliyyət göstərirlər. DAİM-lərdə biz fermerlərin yanında oluruq, onlara dəstək veririk, eyni zamanda, özümüz də aqr sahədə təcrübə qazanı-

adından Sizə dərin təşəkkürümü bildiririk".

***

Prezident İlham Əliyev çıxış edərək deyib: "Çox sağ olun, mən sizi ürəkdən salamlayıram. Çox şadam ki, Azərbaycanda Aqrar İnkişaf Könüllüləri hərəkatı başlayır. Əminəm ki, bu hərəkatın çox böyük gələcəyi olacaq. Ümumiyyətlə, Azərbaycanda könüllülərin sayı artır və bu, çox sevindirici haldır. Bildiyiniz kimi, Azərbaycanda könüllülər hərəkatı "ASAN xidmət" mərkəzlərində başlamışdır və çox geniş vüsət almışdır. Bu günə qədər minlərlə könüllü "ASAN xidmət"də fəaliyyət göstərmiş və indi müxtəlif vəzifələrdə

yaşıllaşdırma işləri görülmüş.

Prezident İlham Əliyev institutun binasının rəmzi açılışını bildiren lentini kəsib.

Institutun laboratoriyalarında ən müasir cihaz və avadanlıqlar quraşdırılıb. Bu avadanlıqlar torpaq, su, pestisid, virus, azot-protein, nişasta və bir sıra digər analizlərin həyata keçirilməsinə imkan verir. Burada, həmçinin virussuz kartof toxumçuluğunun müasir səviyyədə təşkil üçün biotexnologiya laboratoriyası da qurulub.

Qeyd edək ki, bu institut Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin 1965-ci il 6 may tarixli qərarına əsasən tərəvəz, bostan və kartof bitkilərinin seleksiyası, toxumçuluğu, aqrarotexnikası, bitki mühafizə tədbirlərinin işlənilməsi və həyata keçirilməsi məqsədilə yaradılıb. "Toxumçuluğun inkişaf etdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 4 iyul tarixli Sərəncamının icrası ilə əlaqədar olaraq bu toxumçuluq kompleksi inşa olunub.

Prezident İlham Əliyevə Elektron kənd təsərrüfatı layihəsi barədə məlumat verilib.

Qeyd olunub ki, bu layihənin məqsədi kənd təsərrüfatı fəaliyyətlərinin elektronlaşdırılmasını, məlumatların elektron qaydada tərtib edilərək araşdırılmasını təşkil etməkdən ibarətdir. Sistem kənd təsərrüfatı fəaliyyətləri istiqamətində məlumatları toplamaq, təhlil etmək, bu sistemin istifadəçilərinin məlumatlandırılmasını təmin etmək üçün xüsusi modulları özündə cəmləşdirir. Institut və onun tabeli qurumları - Lənkeran, Qusarçay, Tovuz bölgə zona təcrübə stansiyaları, Şəmkir dayaq məntəqəsi və Aşgəron yardımçı təcrübə təsərrüfatı tərəfindən tərəvəz sortlarının ilkin toxumçuluğunun elmi əsaslarla işlənilməsi, hazırlanması, superelit və elit toxum istehsalına elmi-metodik kömək göstərilməsi, müxtəlif çeşidli tərəvəz növlərinin emal texnologiyasının öyrənilməsi, elmi nailiyyətlərin və qabaqcıl təcrübənin istehsalatda tətbiqinə metodiki rəhbərlik həyata keçirilir. İstixana və açıq sahə şəraitində tərəvəz, bostan və kartof bitkilərinin yeni sort və hibridlərinin yaradılması, onların toxumçuluğunun standartlara uyğun təşkilinə nəzərdə tutulur. Hazırda burada 158 nəfər çalışır ki, onlardan da 17-si elmi işçi, 2-si elmlər doktoru, 15-i isə fəlsəfə doktorudur. Kompleksə daxil olan toxum emalı məntəqələrində respublikada ilk dəfə tərəvəz toxumlarının müasir avadanlıqlarla emal olunması və paketlənməsi nəzərdə tutulub.

Institutun ərazisində 30 hektar

açıq sahədə, 6,14 hektarda isə istixana şəraitində tərəvəz və kartof bitkilərinin toxumçuluq sisteminin təşkil məqsədilə kompleks inşa olunub.

Son illərdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə kənd təsərrüfatının, aqr sahənin inkişafı istiqamətində mühüm işlər görülmüşdür. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Tərəvəzçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunun yenidən qurulması, "Kartof və tərəvəz toxumları istehsalı" kompleksinin yaradılması da istiqamətdə icra olunan layihələrdən biridir. Belə müasir kompleksin yaradılması ölkəmizdə yüksək keyfiyyətli məhsuldar bitki sortlarının toxumlarına olan ehtiyacı ödəmək, toxumluq məhsullarının istehsalını artırmaq baxımından mühüm rola malikdir. Müxtəlif bitki sortlarının toxumlarının istehsalı və saxlanılması üzrə bu cür ixtisaslaşmış müəssisələrin yaradılması qeyri-neft sektorunun mühüm sahələrindən olan kənd təsərrüfatının inkişafında da böyük əhəmiyyət daşıyır. Bundan başqa, belə tədbirlər həm də idxaldan asılılığı azaltmaqla, ölkəmizin ixrac potensialının artırılmasına, ərzaq təhlükəsizliyinin yüksək səviyyədə təmin olunmasına da töhfə verir.

Prezident İlham Əliyevə Aqrar İnkişaf Könüllüləri layihəsinin məqsədi barədə də məlumat verilib.

Diqqətə çatdırılıb ki, bu layihənin həyata keçirilməsində məqsəd aqrar sektorun inkişafına ictimai dəstək göstərmək, aqrar sahədə könüllü cəmiyyəti formalaşdırmaqdır. Bununla da, gələcəkdə bu sahədə fəaliyyət göstərəcək ixtisaslaşmış kadrların yaranmasına təkan vermək, innovativ texnologiyaların tətbiqi ilə bu sahənin dayanıqlı inkişafına nail olmaqdır.

Sonra dövlətimizin başçısı Aqrar İnkişaf Könüllülərinin bir qrupu ilə görüşüb.

Könüllü Sarvan Cəbrayılzadə çir-

riq. Əminəm ki, Sizin xeyir-duanızla, dəstəyinizlə biz daha böyük nailiyyətlərə çata bilərik. Biz könüllülər olaraq həm də fəal maa-riyyətdə iştirak etməyə çağırırıq. Könüllülərimiz regionlarda fermerlərə aparılan islahatların mahiyyətində barədə məlumat verirlər. Nəticədə fermerlərimiz bu islahatlarla tanış olurlar. Həmçinin könüllülərimiz aqrar sahədə müəyyən təcrübə qazanırlar".

***

Könüllü Rübəbə Yusifova deyib: "Möhtərəm cənab Prezident, aqrar inkişaf könüllüləri aqrar təşəbbüsləri dəstəkləyirlər. Dövlətimizin biz gənclərə hədəflənən layihələri var. Könüllülərimizi bu layihələrə iştirak etməyə çağırırıq. Bilirik ki, könüllülük fəaliyyəti bizim mütəxəssis kimi formalaşma-ğımıza kömək edəcək. Hədəflərimiz bəllidir. Regionlarda gənclər arasında məşğulluğu artırmaq istəyirik. Bilirik ki, könüllülük hərəkatına xüsusi dəstək verirsiniz. Göstərdiyiniz bu diqqət biz könüllüləri daha fəal çalışmağa sövq edir. Bu diqqətə görə könüllülər

Nazirliyinin Tərəvəzçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunun açılışında bu məsələləri önə çəkmişik. Bu gün biz bu gözəl müəssisənin təməlini atırıq. Çünki bu institut 1960-cı illərdə yaradılmışdır və demək olar ki, son illərdə fəaliyyət göstərilmirdi, bura dağınıq bir yer idi. 2016-cı ildə bu institutun müasir səviyyədə qurulması üçün müvafiq Sərəncam imzalanmışdır, işlər aparılıb və indi 30 hektar ərazidə ən müasir mərkəz yaradılıb - istixanalar, institutun gözəl binası, laboratoriyalar. Bu institutun fəaliyyəti çox böyük əhəmiyyət daşıyır. Çünki ilk dəfə olaraq Azərbaycanda toxumçuluq istixanaları yaradılıb. Hazırda bizdə istixanaların sayı çoxdur və indi tərəvəzçiliyə böyük maraq var. Toxumçuluq istixanalarının yaradılması isə ancaq bu gündən başlayır və bu mərkəz ölkəmizin hər bir bölgəsinə dəstək olacaq.

Tərəvəzçilik bizim kənd təsərrüfatının ənənəvi sahəsidir, böyük gəlir gətirən sahədir. Yəqin siz bilirsiniz ki, kənd təsərrüfatı məhsulları arasında bizə ən çox gəlir gətirən pomidor ixracıdır. Fermerlər bu işlə böyük həvəslə məşğuldurlar və digər tərəvəzlərin yetişdirilməsi çox sürətlə gedir. Biz illərlə istehsalı artırırıq. Bu institutun fəaliyyəti məhsuldarlığı böyük dərəcədə artıracaq, eyni zamanda, xaricə gedən valyutanın qarşısını müəyyən qədər alacaq. Çünki bu gün bütün toxumlar xaricdən gətirilir və onların alınması böyük məbləğdə vəsait gətirir. Bundan sonra toxumların əhəmiyyətli hissəsi ölkəmizdə yetişdiriləcək, beləliklə, valyuta gətirəcək, məşğulluq, məhsuldarlıq artacaq və biz özümüzü bundan sonra tam təmin etməklə xarici bazarlara daha böyük ixrac im-

kanımla çıxacağıq. Məqsədimiz bundan ibarətdir. Ölkə iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi, qeyri-neft sektorunun, aqr sahənin inkişafı gündəlikdə duran əsas məsələlərdən biridir. Bu sahədə, sənaye sahəsində də müsbət meyillər var. Bildiyiniz kimi, bu yaxınlarda Sumqayıtda karbamid zavodu açılmışdır. Bu, qeyri-neft sektorunda həyata keçirilən ən böyük layihədir. Biz özümüzü azot gübrələri ilə tam təmin edəcəyik. Eyni zamanda, təqribən 150-160 milyon dollar dəyərində məhsul ixrac edəcəyik. Azərbaycanda pivot suvarma sistemləri, pestisidlər zavodları fəaliyyət göstərir. Yəni, sənaye istehsalı da kənd təsərrü-

fatını dəstəkləyir, ona lazımı şərait yaradır. Əlbəttə, sizin kimi gənclərin bu işlərdə fəal iştirakı hesab edirəm ki, uğurun əsas şərti, əsas amili olacaq.

Mən çox şadam ki, Azərbaycan gəncləri aqrar sahəyə çox böyük maraq göstərirlər. Bu, Azərbaycanda doğrudan da bir yenilikdir. Əvvəllər hesab olunurdu ki, aqrar sahə o qədər də cəlbedici, o qədər də maraqlı deyil, hətta hesab olunurdu ki, o qədər də gəlir gətirən sahə deyil. Ancaq baxır sən buna necə yanaşırsın. Əgər dövlət kənd təsərrüfatına dəstək versə, həm gəliri olacaq, həm maraqlı olacaq, həm də ki, özünü innovasiyalarla təmin edəcək.

Azərbaycanda kənd təsərrüfatının inkişafına çox böyük dövlət dəstəyi var - subsidiyalar verilir, fermerlər torpaq vergisi istisna olmaqla bütün vergilərdən azaddır. Texnikalar alınır, güzəştli şərtlərlə kreditlər verilir. Hazırda kənd təsərrüfatında böyük islahatlar aparılır, subsidiyaların verilməsi mexanizmi təkmilləşir, fermerlər üçün daha aydın, daha rahat mexanizmlər tətbiq olunur.

Institutun binasında mənə Elektron Kənd Təsərrüfatı layihəsi təqdim edilmişdir. Yəni, fermerlər üçün tam yeni şərait yaradılır və beləliklə, kənd təsərrüfatı çox cəlbedici sahə olacaq. Azərbaycan vətəndaşları görəndə ki, sizin kimi savadlı, bilikli gənclər bu sahəyə maraqlı olurlar, əminəm ki, maraqlı olacaq.

Mən çox şadam ki, bu gün sizinlə birlikdə bu gözəl institutun yenicən qurulmuşdan sonra açılışında iştirak edirik. Onu da bildirməliyəm ki, hazırda Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində və digər dövlət qurumlarında struktur islahatları aparılır. Bu islahatların bir məqsədi var ki, biz işimizi daha da yüksək səviyyədə quraq. Onu da bildirməliyəm ki, mövcud strukturlarda, ixtisas olunan strukturlarda çalışan vətəndaşlar işlə təmin olunacaqlar. Kənd təsərrüfatında heç bir ixtisas gözlənilir və digər strukturlarda da tapşırıb ki, islahatlar ixtisarlara gətirib çıxarmasın. Yəni, o müəssisələrdə, o xidmətlərdə, agentliklərdə çalışan vətəndaşlar bilsinlər ki, onların məşğulluğu daim diqqət mərkəzindədir.

Sizi bir daha salamlayıram, təbrik edirəm. Siz Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində işləyəcəksiniz və ümumi işimizə öz töhfənizi verəcəksiniz. Sağ olun".

***

Sonda xatirə şəkli çəkdirilib.

Azərbaycan öz iqtisadiyyatını şaxələndirməyi, neft və qazdan asılılığı azaltmağı əsas vəzifə kimi qarşıya qoyub

Prezident İlham Əliyev: Bizim planımız neft və qaz sektorundan başqa yeni imkanlar və gəlir mənbəyi yaratmaqdır

İsvetçə Konfederasiyasında nüfuzlu Davos İqtisadi Forumunun ənənəvi illik toplantısı başa çatdı da, onunla bağlı təəssüratlar hələ uzun müddət xatırlanacaq. Əlamətdar haldır ki, dünyaya nümunəvi inkişaf modeli təqdim edən respublikamız Davos İqtisadi Forumu ilə əməkdaşlığın dərinləşməsinə böyük önəm verir. Davos Forumunun son toplantısında respublikamızın fəal iştirakı bunu bir daha təsdiqləyir. Yeri gəlmişkən, Prezident İlham Əliyev Davos İqtisadi Forumunun illik toplantısını çərçivəsində keçirdiyi məhsuldar görüşlərdə, KİV-ə verdiyi müsahibələrdə ölkəmizin müsbət reallıqlarını dolğun şəkildə təqdim edib. Bu baxımdan dövlət başçısının Davosda Çin CGTN (China Global Television Network) televiziya kanalına müsahibəsi də istisna deyil. Bəhs olunan müsahibəsində Prezident İlham Əliyev ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişaf sahəsində qazandığı böyük uğurlardan, bu uğurları şərtləndirən amillərdən, eləcə də perspektivdə qarşıda duran vəzifələrdən ətraflı söhbət açıb.

NEFT VƏ QAZ AZƏRBAYCAN İQTİSADİYYATININ APARICI QÜVVƏSİDİR

Müstəqil Azərbaycanın davamlı dinamik inkişafını şərtləndirən bir neçə fundamental amil sadalamaq mümkündür ki, onların içərisində Ümmümilli lider Heydər Əliyevin böyük uzaqgörənliklə işləyib hazırladığı yeni neft strategiyasının uğurla reallaşdırılması xüsusən qeyd etmək lazımdır. Müdrik siyasətçi olan Ulu öndər yeni neft strategiyasını işləyib hazırlayarkən respublikamızda onilliklər ərzində formalaşan ənənələri və mövcud potensialı əsas tutaraq qarşıya çox mühüm hədəflər qoymuşdu. Yeni neft strategiyasını səciyləndirən əsas cəhət isə ondan ibarətdir ki, burada milli maraqlar qırmızı xətt kimi müəyyənləşdirilib. Zəngin neft-qaz resursları Azərbaycanın mənafehinə, ölkənin iqtisadi qüdrətinin artmasına, yüksək səviyyəli insan kapitalının formalaşmasına xidmət etməlidir. Yeni neft strategiyasında bu kimi məqsədlər çox mühüm çağırışlar kimi qarşıya qoyulub.

1994-cü il sentyabrın 20-də müstəqil Azərbaycanın həyatında tarixi hadisə baş verdi - Ulu öndər Heydər Əliyevin səyləri sayəsində Bakıda dünyanın altı dövlətini təmsil edən 11 transmilli neft şirkətinin iştirakı ilə Xəzər Azərbaycan sektorundakı neft ehtiyatları ilə zəngin olan "Azəri", "Çıraq", "Günəşli" yataqlarının işlənməsinə dair "Əsrin müqaviləsi" imzalandı. "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması Ulu öndər Heydər Əliyevin müstəsna xidməti idi. Çünki o dövrdə xarici şirkətlər Azərbaycana sərmayə yönəltməkdən çəkinirdilər. Uzaqgörən siyasətçi Heydər Əliyev x-

"Nəqliyyatla bağlı infrastruktur layihələri regionumuzda tamamilə yeni siyasi vəziyyət yaradır"

rici investorların Xəzər Azərbaycan sektorunda karbohidrogen ehtiyatlarının işlənməsinə irihəcmli sərmayələr yönəltmələrinə nail oldu. Azərbaycanın bu gün beynəlxalq miqyasda uğurlu model kimi qəbul edilən davamlı inkişaf strategiyasının əsası da məhz "Əsrin müqaviləsi" ilə qoyulub. Təsəffü deyil ki, Prezident İlham Əliyev Davosda Çin CGTN televiziya kanalına müsahibəsində neft və qaz amilini iqtisadiyyatımızın aparıcı qüvvəsi kimi səciyləndirib: **"Neft və qaz iqtisadiyyatımızın aparıcı qüvvəsidir. Biz böyük enerji şirkətlərini Azərbaycana sərmayə yatırmaq üçün cəlb etdiyimizə görə çox böyük tərəqqiyə nail olmuşuq"**.

Artıq 25 ilə yaxındır ki, "Əsrin müqaviləsi" uğurla icra edilir. 2017-ci ilin noyabrında Azərbaycanda iki milyard ton neft hasil edilməsi təntənəli şəkildə qeyd olundu. Bu həcm 700 milyon ton müstəqillik dövründə hasil edilmiş ki, onun da 460 milyon tondan çoxu konsorsiumun payına düşür.

Ulu öndərin işləyib hazırladığı və əsasını qoyduğu yeni neft strategiyası son 15 ildə Prezident İlham Əliyev tərəfindən də eyni ardıcılıqla davam etdirilib. Dövlət başçısının bəhs olunan müsahibəsində bildirdiyi kimi, biz indi neft və qaz ehtiyatlarımızın işlənilməsinin aktiv inkişaf fəzasındayıq. Uğurlu neft-qaz siyasəti sayəsində hər cəhətdən güclü dövlətə çevrilən Azərbaycanın həyatında 2017-ci il sentyabrın 14-də daha bir əlamətdar hadisə yaşandı. Bəhs olunan tarixdə Bakıda, Heydər Əliyev Mərkəzində Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda "Azəri", "Çıraq" yataqlarının və "Günəşli" yataqlarının dərinlikdə yerləşən hissələrinin birgə işlənməsi və neft ha-

silatının pay bölgüsü haqqında düzəliş edilmiş və yenidən tərtib olunmuş Sazişin imzalanması mərasimi keçirilib. Yeni Sazişin imzalanması ilə böyük ehtiyatlara malik "Azəri", "Çıraq", "Günəşli" yataqlarının işlənilməsinə yeni mərhələ başlayıb.

Biz yuxarıda "Əsrin müqaviləsi"nin müstəqillik illərində ölkəmizin inkişafında oynadığı mühüm rol barədə qısa söhbət açdıq. Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda "Azəri", "Çıraq" yataqlarının və "Günəşli" yataqlarının dərinlikdə yerləşən hissələrinin birgə işlənməsi və neft hasilatının pay bölgüsü haqqında düzəliş edilmiş və yenidən tərtib olunmuş Sazişdə də Azərbaycanın milli maraqlarını maksimum dərəcədə nəzərə alınıb. Belə ki, yeni sənəd Azərbaycan üçün daha yaxşı şərtlərlə hazırlanıb. Yeni Saziş çərçivəsində "Azəri-Çıraq-Günəşli" neft yataqlarının işlənilməsi 2050-ci ilə qədər uzadılıb. Sənədə əsasən, xarici investorlar tərəfindən ölkə-

"Biz böyük enerji şirkətlərini Azərbaycana sərmayə yatırmaq üçün cəlb etdiyimizə görə çox böyük tərəqqiyə nail olmuşuq"

mizə 3,6 milyard dollar həcmində bonus ödəniləcək və artıq prosedura başlanılıb.

Yeni Sazişin imzalanması beynəlxalq şirkətə çevrilən SOCAR-ın imkanlarının daha da genişlənməsi baxımından da çox önəmlidir. Yeni Saziş əsasən, SOCAR-ın payı 11,6 faizdən 25 faizə qaldırılıb və Azərbaycana çatacaq mənafehinin səviyyəsi 75 faiz təşkil edəcək.

Hazırda respublikamızın moderaatorluğu və 7 tərəfdaş dövlətin iştirakı ilə reallaşdırılan Cənub Qaz Dəhlizi Xəzə-

rici Azərbaycan sektorundakı zəngin "Şahdəniz" yataqlarının işlənməsinə hesablanıb. Artıq bir sıra sementləri tam hazır olan yeni dəhliz vasitəsilə Azərbaycan qazı Avropa bazarlarına daşınacaq və bundan respublikamız böyük fayda götürecekdir. Bütövlükdə Cənub Qaz Dəhlizi 3600 kilometr məsafədə uzanacaq. On illər boyu davam edəcək layihənin yerinə yetirilməsinə 40 milyard dollardan çox sərmayə qoyulmuş nəzərdə tutulub.

NEFT GƏLİRLƏRİ HESABINA REALLAŞDIRILAN LAYİHƏLƏR SAYƏSİNDƏ ÖLKƏDƏ VƏ REGIONDA YENİ MÜSBƏT REALLIQLAR YARANIB

Biz ayrı-ayrı ölkələrin təmsilində zəngin neft-qaz ehtiyatlarının heç də həmişə rifaha, inkişafa xidmət etmədiyinin şahidi oluruq. Azərbaycanın xoşbəxtliyi isə ondadır ki, ölkəmizdə neft-qaz satışından əldə olunan gəlirlər düzgün və məqsədyönlü şəkildə idarə olunur. Bu məqama diqqət cəhdə Prezident İlham Əliyev **"Daxili və iqtisadi siyasət baxımından, əlbəttə, düşünürəm ki, bizim nailiyyətlərimizdən biri neft və qazdan əldə etdiyimiz gəlirlərin düzgün idarə edilməsinə nail olmağımızdır. Neft bizim iqtisadiyyatımıza, bizim xalqımıza, bizim infrastrukturuna, sosial problemlərin həllinə böyük dəstək olub. Bu kimi işlərin aparılması çox düzgün idi"**, - deyə bildirib.

Respublikamızda neft-qaz gəlirləri davamlı olaraq strateji sahələrə, o cümlədən də ciddi sosial əhəmiyyət daşıyan layihələrin icrasına yönəldilir. Son 15 ildə dövlət başçısının təşəbbüsü ilə

əhalinin sosial müdafiəsini gücləndirmək məqsədilə vətəndaşların tabii qazdan, içməli su və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəyə görə əvvəlki illərdə yaranmış borcları (müvafiq olaraq 327 milyon və 294,2 milyon manat) tam sillib, sovet dövründən qalmış əmanətlərə görə 1 milyard manat kompensasiya ödənilib. Ölkədə məaşlar təxminən 7 dəfə, pensiyalar 10 dəfədən çox artıb.

"İlkin olaraq prioritet, əlbəttə ki, müasir infrastrukturun yaradılması idi. Bu infrastruktur da öz növbəsində, investorlar, biznes dairələri üçün çoxlu potensial və insanlarımız üçün rahatlıq yaradacaq"

Respublikamızda qayğıya ehtiyacı olan bütün vətəndaşlar dövlət tərəfindən dəstəklənirlər. Bəhs olunan dövrdə şəhid ailələrinə və müharibə əlillərinə dövlət hesabına 6 mindən çox fərdi ev və mənzil, təxminən bu qədər də minik maşını verilib.

Respublikamızda neft gəlirlərindən istifadə etməklə sosial sferada böyük diqqət göstərilən məsələlərdən biri də qaçqın və məcburi köçkün soydaşlarımızın mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlıdır. Təkcə belə bir faktı vurğulamaq kifayətdir ki, 2004-cü ildən bəri Prezident İlham Əliyev tərəfindən məcburi köçkünlərin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı 55 Fərman və Sərəncam imzalanıb. İndiyədək bu məqsədlə 6 milyard manatdan çox vəsait ayrılıb. Respublika miqyasında qadın şəhərcikləri, fin tipli evlər tam ləğv olunub. Dövlət başçısının təşəbbüsü müvafiq proqramlara əsasən respublikanın müxtəlif bölgələrində məcburi köçkünlər üçün 100-ə yaxın müasir yaşayış kompleksi salınıb. Hazırda Bakı və Sumqayıt şəhərlərində yararsız, qəzalı binalarda yaşayan köçkünlərin yeni mənzillərə köçürülməsi layihəsinin icrası uğurla davam etdirilir. Layihə çərçivəsində birinci mərhələdə ən qəzalı binalarda yaşayan 4 min ailənin köçürülməsi üçün tədbirlər planı hazırlanıb. İndiyədək layihə çərçivəsində inşa edilən bir neçə çoxmənzilli bina istifadəyə verilib.

Bundan başqa, neft gəlirlərinin bir hissəsi gələcək nəsillər üçün qorunub saxlanılır. Hazırda ölkəmiz 45 milyard dollar həcmində strateji valyuta ehtiyatlarına malikdir ki, bu da kifayət qədər böyük rəqəmdir. Bu gün Azərbaycanın sərbəst konvertasiya olunan valyuta ehtiyatları xarici borcdan 4-5 dəfə çoxdur. Başqa sözlə desək, respublikamızın xarici borcu ümumi daxili məhsulun yalnız 19 faizinə bərabərdir. Eyni zamanda, respublikamız bu rəqəmi 10 faizə endirməklə bağlı qarşıya real hədəf qoyub.

Respublikamız qısa müstəqillik tarixində neft-qaz gəlirlərindən səmərəli şəkildə istifadə etməklə yüksək səviyyəli infrastruktur qurmağa nail olub. Son 15 ildə respublikamızda 30 yeni elektrik stansiyası tikilib və generasiya gücləri daha 2500 meqavat artırılıb. Hazırda respublikamız həm elektrik enerjisinə olan daxili tələbatını tam olaraq yerli istehsal hesabına ödəyir, həm də müəyyən həcməldə ixrac imkanlarımız yaranıb. Eyni zamanda, 2019-cu il-

də ölkəmizdə 400 meqavat gücündə "Şimal-2" elektrik stansiyasının istifadəyə verilməsi də planlaşdırılıb. Hazırda respublikamızda qazlaşdırmanın səviyyəsi 95 faizə çatdırılıb ki, bu da bütün dünya üzrə ən yaxşı göstəricilərdən biridir. Əgər 2004-cü ildə ölkədə fasiləsiz içməli su ilə təminat 26 faiz səviyyəsində idisə, 2018-ci ildə bu göstərici 67 faizə çatdırılıb. Perspektivdə isə

"İlkin olaraq prioritet, əlbəttə ki, müasir infrastrukturun yaradılması idi. Bu infrastruktur da öz növbəsində, investorlar, biznes dairələri üçün çoxlu potensial və insanlarımız üçün rahatlıq yaradacaq"

respublikada əhalinin su təchizatının daha yüksək səviyyəyə çatdırılması hədəflənib. Son 15 ildə respublikamızda 15 min kilometr yol çəkilib, 443 körpü tikilib. Respublikanın regionlarında hazırda istifadə olunan torpaqların su təminatının yaxşılaşdırılması və yeni torpaqların əkin dövrünə qədər cəlb edilməsi üçün uğurla reallaşdırılan layihələrin statistikasına da kifayət qədər zəngindir. Son 15 ildə ölkə üzrə 390 min hektar sahədə torpaqların su təminatı və 261 min hektar sahədə meliorativ vəziyyət yaxşılaşdırılıb, 146 min hektar yeni suvarılan torpaqlar əkin dövrünə qədər cəlb edilib. Prezident İlham Əliyev ölkədə yaradılan müasir infrastrukturun böyük iqtisadi və sosial əhəmiyyət daşıdığına diqqət cəhətlə deyib: **"İlkin olaraq prioritet, əlbəttə ki, müasir infrastrukturun yaradılması idi. Bu infrastruktur da öz növbəsində, investorlar, biznes dairələri üçün çoxlu potensial və insanlarımız üçün rahatlıq yaradacaq"**.

Neft gəlirləri hesabına müasir nəqliyyat qovşağının yaradılması respublikamızda Şərqi Qərbi və Şimaldan Cənuba vəçib tranzit ölkə olmaq imkanını verəcək. Respublikamız yaradılan nəqliyyat infrastrukturuna sayəsində ölkələri və insanları birlişdirməyə nail olub. Prezident İlham Əliyev vurğulayıb ki, nəqliyyatla bağlı infrastruktur layihələri regionumuzda tamamilə yeni siyasi vəziyyət yaradır.

AZƏRBAYCAN NEFTDƏNKƏNAR İQTİSADİYYATIN İNKİŞAFINI HƏDƏFLƏYƏN SİYASƏT HƏYATTA KEÇİRİR

Son 15 ildə respublikamızda güclü iqtisadiyyat qurulması üçün bütün şərtlər təmin edilmiş, ölkəyə gələn neft gəlirləri hesabına iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sektorlarının maliyyə təminatını möhkəmləndirilib. Yuxarıda deyilənlərdən də bəlli olduğu kimi, Azərbaycan karbohidrogen ehtiyatları ilə zəngin olan bir ölkədir. Lakin ölkəmizdə reallaşdırılan məqsədyönlü siyasət ilk növbədə neftdənkənar iqtisadiyyatın üstün inkişafının təmin olunmasına hədəflənib. Prezident İlham Əliyev respublikamızın perspektiv inkişafına bağlı əsas hədəfləri nəzərə çatdıraraq bildirib ki, bizim əsas vəzifəmiz iqtisadiyyatımızı şaxələndirməkdir və neft-qazdan asılı-

lığımızı azaltmaqdır. **"Bizim planımız neft və qaz sektorundan başqa yeni imkanlar və gəlir mənbəyi yaratmaqdır. Bir gün neft və qaz tükənəcək, lakin coğrafiyamızı nəzərə alsaq, nəqliyyat infrastrukturunu həmişə qalacaq"**, - deyə dövlət başçısı vurğulayıb.

Respublikamızda qeyri-neft iqtisadiyyatının üstün inkişafının təmin edil-

məsinə yönələn tədbirlərin miqyası kifayət qədər genişdir. Xüsusilə son vaxtlarda respublikamızda Prezident İlham Əliyevin siyasi iradəsi ilə reallaşdırılan islahatlar, o cümlədən də ixracın və investisiyaların təşviqi mexanizminin işə salınması, ayrı-ayrı sektorlar üzrə strateji və xərclərinin qəbul olunması, biznes mühitinin daha da optimallaşdırılması, struktur dəyişikliklərinin aparılması, idarəetmədə çevikliyin artırılması qeyri-neft sektorunda böyük canlanma

"Dünya Bankının "Doing Business" reytingində biz 25-ci yerdəyik. Buna görə düşünürəm ki, neft-qaz sektorundan başqa digər sektorlara sərmayə yatırmaq üçün investorları cəlb etmək çətin olmayacaq"

yaradıb. Təkcə belə bir faktı vurğulamaq kifayətdir ki, investisiya təşviqi sisteminin təbiiqindən sonra sahibkarlara investisiya dəyəri 2,8 milyard manatdan çox olan layihələr üzrə 333 investisiya təşviqi sənədi və bu investisiya təşviqi sənədləri arasında 2188 təsdiqedic sənəd verilib. Layihələrin 41 faizi kənd təsərrüfatı, 59 faizi isə sənaye sahələrinin əhatə edir. Bu layihələrin reallaşması nəticəsində 22 minə yaxın iş yerinin açılacağı gözlənilir. Artıq tarixdən 2018-ci ildə isə sahibkarlara investisiya dəyəri 801 milyon manat olan layihələr üzrə 107 investisiya təşviqi sənədi və bu investisiya təşviqi sənədləri arasında 1058 təsdiqedic sənəd təqdim edilmişdir. Bütövlükdə respublikamızda qeyri-neft iqtisadiyyatı üzrə istehsalın və ixracın genişlənməsi məmnunluq doğurur. Hazırda ölkəmizdə ÜDM istehsalında qeyri-neft sektorunun xüsusi çəkisi 70 faizi ötürüb. Halbuki bir vaxtlar Azərbaycan iqtisadiyyatı əsasən neft sektorunun hesabına artırıb. Bütövlükdə, həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər ölkəmizdə qeyri-neft sektorunun sərmayə cəlb edilməsinə artırıb. Bunu nəzərə çatdıraraq Prezident İlham Əliyev **"Dünya Bankının "Doing Business" reytingində biz 25-ci yerdəyik. Buna görə düşünürəm ki, neft-qaz sektorundan başqa digər sektorlara sərmayə yatırmaq üçün investorları cəlb etmək çətin olmayacaq"**, - deyə vurğulayıb.

Son illərdə həmçinin respublikamızın ixracı da əsasən qeyri-neft sektorunun hesabına genişlənir. 2018-ci ildə dövlət dəstəyi hesabına xarici ölkələrə 11 ixrac missiyası təşkil edilmiş, Azərbaycan şirkətləri xarici ölkələrdə təşkil

olunmuş 11 beynəlxalq sərgidə vahid ölkə stendi ilə iştirak edilmişdir. Bu tədbirlər çərçivəsində ABŞ, Almaniyaya, BƏƏ, Çexiyaya, Qətərə digər ölkələrə Azərbaycan istehsalı olan meyvə-tərəvəz, nar şirəsi, şərab, ət məhsulları, quru süd, fındıq, qənnadı məhsulları, bal, çay, həmçinin Naftalan nefti, tikinti materialları, mebel və digər məhsulların ixracına dair 50-dən çox müqavilə imzalanıb və razılaşma əldə olunmuşdur. Görülmüş tədbirlər nəticəsində 2018-ci ildə ölkəmizdən qeyri-neft ixracı 9,8 faiz, o cümlədən kənd təsərrüfatı və emalı məhsullarının ixracı 13,8 faiz, sənaye məhsullarının ixracı 6,2 faiz, xarici ticarət fəaliyyəti ilə məşğul olan sahibkarlıq subyektlərinin sayı 56,2 faiz artıb. Bütövlükdə, ötən il Azərbaycandan 3088 çeşiddə məhsul ixrac edilmişdir.

Respublikamızda qeyri-neft sektorundan ixracın təşviqi edilməsi ilə bağlı tədbirlər perspektivdə də davam etdiriləcək. Təkcə 2019-cu ildə 19 xarici ölkəyə 25 ixrac missiyasının həyata keçirilməsi, 11 beynəlxalq sərgidə Azərbaycanın vahid ölkə stendi ilə təmsil olunması, eləcə də ixracda məşğul olan sahibkarlara maliyyə dəstəyinin daha da gücləndirilməsi nəzərdə tutulub.

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ MÜASİR SƏNAYE QURUCULUĞU AZƏRBAYCANIN QARŞIYA QOYDUĞU ƏSAS PARADİQMALARDAN BİRİDİR

Respublikamızda iqtisadi inkişafın yeni paradimaların sırasında qeyri-neft sektorunu üzrə müasir sənaye quruculuğu siyasəti mühüm yer tutur. Azərbaycan dövlət başçısı İlham Əliyev bəhs olunan müsahibəsində Prezident kimi Onun qarşısında duran vəzifələrə diqqət çəkib. Bu vəzifələr sırasında həmçinin sənaye quruculuğu da yer alır. **"Mənim üçün, bir Prezident kimi, ən vacibi xalqın gündəlik həyatı, iqtisadiyyatımız, səhiyyə, sosial problemlərimizin həllidir"**, - deyə dövlət başçısı bildirib.

Ölkəmizdə müasir texnologiyaların tətbiqinə əsaslanan elm tutumlu qeyri-neft sənayesinin geniş inkişaf perspektivləri var. Qısa müstəqillik tarixində Azərbaycanın dünya kosmos aləminə üzvi olması, xarici bazarlara müdafiə təyinatlı məhsullar çıxartması qürurverici haldır. Respublikamızda yaradılan sənaye parkları, o cümlədən də son vaxtlarda Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında istifadəyə verilən "SO-

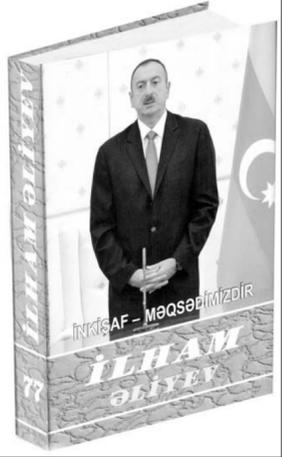
CAR Polymer", "SOCAR Karbamid" zavodları ölkəmizdə sənaye istehsalının genişlənməsinə güclü təsir göstərəcək. Yeri gəlmişkən, Davosda Prezident İlham Əliyevlə Dünya İqtisadi Forumunun prezidenti Borge Brende arasında keçirilən görüşdə Azərbaycan Hökuməti və Dünya İqtisadi Forumunun Dördüncü Sənaye İnqilabı Mərkəzi arasında ilk dəfə olaraq əməkdaşlığın təməli qoyulub. Bu məqsədlə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Dünya İqtisadi Forumunun prezidenti Borge Brende arasında əməkdaşlıq sazişinin təntənəli mübadiləsi həyata keçirilib.

Heç şübhəsiz ki, Davosda Azərbaycan Hökuməti və Dünya İqtisadi Forumunun Dördüncü Sənaye İnqilabı Mərkəzi arasında əməkdaşlığın təməlinin qoyulması respublikamızda sənayenin gələcək inkişafına öz müsbət təsirini göstərəcək. Bəhs olunan görüşdə ölkəmizdə sənaye inkişafının diqqət mərkəzində saxlanılması yüksək qiymətləndirilib. Bütövlükdə, həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər ölkəmizdə qeyri-neft sektorunun sərmayə cəlb edilməsinə artırıb. Bunu nəzərə çatdıraraq Prezident İlham Əliyev **"Dünya Bankının "Doing Business" reytingində biz 25-ci yerdəyik. Buna görə düşünürəm ki, neft-qaz sektorundan başqa digər sektorlara sərmayə yatırmaq üçün investorları cəlb etmək çətin olmayacaq"**, - deyə vurğulayıb.

Son illərdə həmçinin respublikamızın ixracı da əsasən qeyri-neft sektorunun hesabına genişlənir. 2018-ci ildə dövlət dəstəyi hesabına xarici ölkələrə 11 ixrac missiyası təşkil edilmiş, Azərbaycan şirkətləri xarici ölkələrdə təşkil

Prezident İlham Əliyev: Bizim atduğumuz bütün addımlar sosial xarakter daşıyır və sosial ədaləti tərənnüm edir

Bizim atduğumuz bütün addımlar sosial xarakter daşıyır və sosial ədaləti tərənnüm edir. Çünki yaxşı yaşayan vətəndaşlar dövlətə daha çox töhfə verməlidir, daha çox vergi ödəməlidir, daha çox kommunal xərcləri ölməlidir. Ancaq əzəmətinli təbəqə, orta təbəqə dövlət tərəfindən qorunmalıdır və qorunur. Bu, sosial ədalət prinsipidir. Biz bu yolla gedirik. Biz bazar iqtisadiyyatı prinsipini əsasında yaşayırıq, eyni zamanda, vətəndaşların sosial təminatı da daim diqqət mərkəzindədir. Beləliklə, biz həm sosial məsələlərin həlli,

həm də iqtisadi inkişaf ilə bağlı siyasətimizi gələn illərdə də davam etdirəcəyik.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "İlham Əliyev. İnkişaf - məqsədimizdir" çoxcildliyinin yenicə çapdan çıxmış 77-ci kitabında yer alan bu fikirləri dövlətimizin başçısı 2016-cı il dekabrın 2-də Zərəb Mərkəzi Rayon Xəstəxanasında əsaslı təmirdən sonra yaradılan şəraitlə tanışlığı zamanı rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşündə deyib.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri, akademik Ramiz Mehdiyevin buraxılışına məsul olduğu çoxcildliyin növbəti kitabındakı materiallar 2016-cı ilin noyabr ayında dekabrda olan dövrü əhatə edir.

Kitabın Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan səfəri etmiş Belarus Respublikasının Prezidenti və İsrail Dövlətinin Baş naziri ilə apardığı danışıqlar, habelə imzalanan sənədlər barədə informasiyalar, dövlət və hökumət başçılarının mətbuatı bəyanatlarının mətnləri daxil edilib. Nəşrə, həmçinin Prezident İlham Əliyevin "Qafqazda dini toleranlığın önəmləri və Azərbaycanın multikulturalizm modeli" mövzusunda Bakıda keçirilən beynəlxalq konfransda iştirak edən bir qrup din xadimini, Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqının baş katibini, ABŞ və Böyük Britaniyanın yüksək vəzifəli nümayəndə heyətlərini qe-

bul etməsi barədə materiallar yer alıb.

Oxucular bu kitabda ölkə rəhbərinin Füzuli, Tərtər və Ağdam rayonlarına səfərləri zamanı 2016-cı ilin aprelində Ermənistan silahlı qüvvələrinin cəbhənin təmas xəttində törətdiyi təxribatlar nəticəsində ziyan dəymiş evlərin tikintisi və bərpası ilə tanışlığı, xəstəxanalara gedərək Aprel döyüşlərində yaralanmış əsgərlərə baş çəkməsi, həmçinin bölgələrdə iqtisadi və sosial infrastruktur, mədəniyyət obyektlərinin, təhsil müəssisələrinin yeni binalarının açılışlarında iştirakı, ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüşləri barədə materiallarla tanış ola bilərlər.

Kitabda dövlətimizin başçısının "Teatr və multikulturalizm" mövzusunda keçirilən IV Bakı Beynəlxalq Teatr Konfransının, "Bakutel-2016" XXII Beynəlxalq Telekommunikasiya və İnförmasiya Texnologiyaları Sərgisi və konfransın iştirakçılarına müraciətlərinin, Dünya Xəbər Agentliklərinin V Konqresinin, Asiya və Sakit Okean Ölkələri İnformasiya Agentlikləri Təşkilatının XVI Baş Assambleyasının birgə açılış mərasimindəki nitqinin mətnləri də toplanıb.

Kitabda "Qeydlər", "Şəxsi adlar", "Coğrafi adlar" göstəriciləri verilib.

"Azərneş" tərəfindən buraxılan 77-ci kitabın hazırlanmasında Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) materiallarından istifadə olunub.

Gənclər milli dəyərlərimizin qoruyucuları və daşıyıcılarıdır

Yanvarın 24-də Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) Nəsimi rayon təşkilatı və Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQDK) birgə təşkilatçılığı ilə dini maarifləndirməyə həsr olunmuş "Gənclər milli dəyərlərimizin qoruyucuları və daşıyıcılarıdır" mövzusunda tədbir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə çıxış edən YAP Nəsimi rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı Mələhət İbrahimqızı mövzu ilə bağlı ətraflı məlumat verib. O, Azərbaycandakı tolerant və multikultural mühit barədə danışdı, radikal dini cərəyanların, ekstremizmin təbliğində gəncləri özünə cəlb edən cəhətlər və buna qarşı profilaktik tədbirlər, xüsusilə maarifləndirmə işinin təşkil məsələlərinin vacibliyini vurğuladı.

Sonra Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondunun dəstəyi və "Sağlam Gəncliyə Doğru" İctimai Birliyi tərəfindən hazırlanan "Oxul" sənədli filmi nümayiş etdirilib.

Filmin nümayişindən sonra çıxış edən DQDK-nın sədri Mübariz Qurbanlı

bildirdi ki, bu gün dünyanın bir sıra ölkələrində dinlərarası, məzhəblərəarası münasibətlərdə gərginlik artsa da, respublikamızın tarixi ənənələri müxtəlif dinlərin nümayəndələrinin dinc yanaşı yaşamasına imkan verir. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda 2016-cı il "Multikultura-

lizm ili", 2017-ci il isə "İslam Həmrəyliyi ili" elan etməklə bütün dünyaya birlik və həmrəylik mesajı verib.

Dini radikalizm və xurafat kimi təhdidlərin mövcud olduğunu deyən komitə sədri qeyd edib ki, Dövlət Komitəsi tərəfindən dini mühitdə cərəyan edən bu kimi mənfi halların qarşısının alınması, eləcə də dini radikalizmlə mübarizənin səmərəliliyinin artırılması məqsədilə silsilə maarifləndirici tədbirlər həyata keçirilir. O, DQDK-nın sifarişində "Fitnə", "Şəhadət", "Vəhdət qanunumuzdur", "Üfüqdəki gələcək" adlı sənədli filmlərin çəkildiyini diqqətə çatdırdı.

Azərbaycanda dini radikalizmə qarşı mübarizənin qanun çərçivəsində aparıldığını və bu mübarizədə ən təsirli vasitənin məhz maarifləndirmə işinin olduğunu qeyd edən M.Qurbanlı əlavə edib

"Holokost və Xocalı - müasirlərin gözü ilə" mövzusunda dəyirmi masa keçirilib

Yanvarın 24-də Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzində (BBMM) Azərbaycan dağ yəhudiləri və Avropa yəhudi dini icmalarının, Prezident Administrasiyasının Millətərarası münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin dəstəyi və təşkilatçılığı ilə "Holokost və Xocalı - müasirlərin gözü ilə" mövzusunda dəyirmi masa keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə, Holokost və Xocalı qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

BBMM-in icraçı direktor əvəzi Revan Həsənov tədbiri açaraq bildirdi ki, Xocalı və Holokost soyqırımları zaman etibarlı ilə bir-birindən fərqli vaxtlarda törəldi, mə, mahiyyətcə oxşar faciələrdir. BMT Baş Assambleyası tərəfindən 2005-ci il noyabrın 1-də qəbul olunmuş qətnaməyə əsasən hər il yanvarın 27-si Holokost qurbanlarının Beynəlxalq Anım Günü kimi qeyd edilir. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalı sakinləri eyni vəhşiliklərə məruz qalıblar. Bu faciə nəticəsində 613 nəfər həlak olub, 8 ailə məhv edilib, 275 nəfər əsir düşüb, 150 nəfər haqqında isə heç bir məlumat yoxdur.

İcraçı direktor əvəzi yəhudilərin əsrlərdi Azərbaycanda dostluq şəraitində yaşadıqlarını vurğulayıb. O deyib ki, Azərbaycanda heç vaxt antisemitizm meyilləri olmayıb, burada yaşayan bütün etnik icmalar bir-biri ilə ən yüksək səviyyədə dostluq, qardaşlıq münasibətləri qurublar.

Prezident Administrasiyasının Millət-

lərarası münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin aparıcı məsləhətçisi Anar Əlizadə tədbirdə mürəzzə ilə çıxış edərək bildirdi ki, tarixən milli-etnik zəmində düşmənçilik, etnik təmsilçilik və soyqırımı siyasətinin qurbanı olmuş Azərbaycan xalqı yəhudi xalqını yaxşı başa düşür, onun üzlaşdığı fəlakəti öz üzərində hiss edib. Azərbaycan tarixinin ən qanlı səhifəsi olan Xocalı faciəsinin və Holokost qurbanlarının xatirəsi ölkəmizdə hər il yad edilir. Xocalı faciəsi Ermənistanın Azərbaycana qarşı törətdiyi qətləmin kulminasiya nöqtəsidir. Fevralın 25-dən 26-na keçən gecə bir neçə saat ərzində 613 nəfər qətlə yetirilib. Onların 106-sı qadın, 83-ü uşaqdır. 56 nəfər isə xüsusi əməlsizliklə qətlə yetirilib. Baş verməmiş faciələrin unutulması yeni fəlakətlərə səbəb ola bilər, ona görə də yaşanmış faciələri xatırlayıb nəticə çıxararaq gələcəyə baxmaq lazımdır.

"Azərbaycan Respublikası Dağılıq Qarabağ Bölgəsinin Azərbaycanlı İcması" İctimai Birliyinin İdarə Heyətinin sədri Tural Gəncəliyev deyib ki, yəhudi və Azərbaycan xalqlarının böyük faciələr və qəhrəmanlıqlar birləşdirir. Holokost Xocalı soyqırımı kimi insanlığa qarşı törətilmiş cinayətdir. Holokost və Xocalı faciələri mahiyyətcə eynidir. Holokost qurbanlarının sayı 6 milyon, onların 1,5 milyonu uşaqlardır. Yəhudi və Azərbaycan xalqları bir-birinin faciəsini dərk edir, yaxşı başa düşür. 1918-ci ildə Qubada yəhudi icmasının üzvləri də ermənilər tərəfindən soyqırımına məruz qalıb. Erme-

ni cəlladları tərəfindən insanlığa qarşı törədilmiş qanlı soyqırımı hadisələrini unutmamalıyıq və soyqırımın beynəlxalq aləmdə tanınması, eləcə də bu soyqırımına obyektiv qiymət verilməsi istiqamətində davamlı işlər aparmalıyıq.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Gündüz İsmayilov deyib ki, etnik qrupun, xalqın bu cür hadisə ilə üzlaşmasını istəmiriksə, Xocalı soyqırımının səbəblərini cəzalandırılmalıdır. Cəzasızlıq mühiti olarsa, bu cür faciə başqa xalqlara qarşı da həyata keçirilə bilər. Xocalı soyqırımından bəhs edən komitə sədrinin müavini deyib ki, yəhudilər 2600 ildir Azərbaycanda məskunlaşmışlar və dinc, dostluq, qarşılıqlı hörmət şəraitində yaşayırlar. Yəhudilər təkcə Avropada soyqırımına məruz qalmayıblar, onlar, həmçinin Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş soyqırımın qurbanları arasında olublar.

Tədbirdə çıxış edən deputatlar Hikmət Babaoğlu, Elman Nəsirov, Elman Məmmədov, Azərbaycan Dağ Yəhudiləri Dini İcmasının sədri Məlihi Yevdayev, Avropa Yəhudiləri Dini İcmasının rəhbəri Aleksandr Şarovski, Azərbaycan İlahiyyət İnstitutunun rektoru Ceyhun Məmmədov Avropanın bezi ölkələrində hələ də antisemitizm meyillərinin qaldığına bildirərək, həmin ölkələrdə Holokost sərbətinə açmaq belə qadağan olunmuşu deyiblər. Bu gün multikulturalizm siyasətinin Azərbaycanda aparıcı xətt olması və burada digər etnik qruplar kimi yəhudilərin də sərbəst, mehribanlıq şəraitində yaşaması digər ölkələrə örnək kimi göstərilir.

Xocalı rayon İcra Hakimiyyətinin şöbə müdiri Anar Əliyev, Xocalı sakinləri Murad Məhərrəmov və əsirləndirilmiş Dürdanə Ağayeva isə çıxışlarında Holokost qurbanlarını yad etməklə yanaşı, Xocalı faciəsi zamanı yaşanan dəhşətli məqamları da bir daha xatırladırlar.

Çıxış edənlər Azərbaycanda Holokost faciəsinin anılmasının ənənə halını almasını təqdirəlayiq məqam kimi qiymətləndirib, bunun ölkəmizdəki multikultural və tolerant mühitin göstəricisi olduğunu qeyd ediblər. Yəhudi xalqının başına gətirilən dəhşətli faciyyə ölkəmizdə həssaslıqla yanaşıldığı, hər il Holokost qurbanlarının xatirəsinin anıldığı vurğulanıb.

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsində ötən ilin yekunları müzakirə olunub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin hərtərəfli diqqəti və qayğısı sayəsində məcburi köçkünlərin problemlərinin həlli istiqamətində məqsədyönlü iş aparılır, bu kateqoriyadan olan vətəndaşların mənzil-mişət şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə yanaşı, onların məşğulluğunun təmin edilməsi, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi üçün zəruri tədbirlər həyata keçirilir. Dövlətimizin başçısının apardığı islahatlar məcburi köçkünlərlə iş sahəsində uqot və nəzarətin, ədalət və şəffafıq prinsiplərinin tam bərqərar edilməsinə yönəldilib. Eyni zamanda, Birinci vitse-prezident xanım Mehriban Əliyevanın hələ də ən ağır vəziyyətdə, həyat üçün təhlükəli olan, qəzalı bina və tikililərdə müvəqqəti məskunlaşmış məcburi köçkünlərə yeni mənzillərin ilk növbədə verilməsi barədə tapşırığı-

ni icrası davam etdirilir. Ötən ilin sonunda Abşeron rayonunda və Sumqayıt şəhərində məcburi köçkünlər üçün yeni yaşayış kompleksləri istifadəyə verilib, bu yaxınlarda isə Qaradağ rayonunun Ümid qəsəbəsində 300 ailənin yeni mənzillərə köçürülməsinə başlanılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin yanvarın 24-də keçirilən növbəti kollegiya iclasında danışılıb.

Prezident İlham Əliyevin məcburi köçkünlərlə bağlı siyasətinin uğurlu nəticəsi kimi indiyədək 102 yeni qəsəbənin salındığını, bu kateqoriyadan olan üç yüz minədən çox vətəndaşın mənzil şəraitinin əsaslı şəkildə yaxşılaşdırıldığını qeyd edən Dövlət Komitəsinin sədri Rövşən Rzayev 2019-cu ildə də həmin

məsələlərin həlli üçün bütçədən böyük vəsait ayrıldığını diqqətə çatdırıb, ayrılan vəsaitdən səmərəli istifadə edilməsinin zəruriliyini qeyd edib. Bildirilib ki, dövlətimizin başçısı məcburi köçkünlərlə iş sahəsində vəziyyəti daim nəzarətdə saxlayır və bu işdə hər hansı yanlış və neqativ yanaşmanın təkrarlanmasına yol verilməyəcək.

İclasda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 1 iyul tarixli Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş "Qaçqınların və məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması üzrə Dövlət Proqramı"nda və Dövlət Proqramına Əlavələrə nəzərdə tutulan tədbirlərin icrası sahəsində 2018-ci ildə görülmüş işləri, yeni salınmış qəsəbələrdə məcburi köçkünlərin məşğulluğunun təmin edilməsi, bütçə vəsaiti və investisiya xərcləri hesabına aparılan təmir-tikinti işləri, insan resurslarının idarə edilməsi və digər məsələlər müzakirə olunub, Dövlət Komitəsi kollegiyasının 2019-cu il üçün iş planı təsdiqlənib.

Gündəlikdəki məsələlər barədə müvafiq strukturların rəhbərlərinin məruzələri dinlənilib, ölkə rəhbərinin qarşıya qoyduğu vəzifələrin yerinə yetirilməsinin gedişi, məcburi köçkünlərlə işin konkret istiqamətləri üzrə mövcud vəziyyət ətrafı təhlil edilib, həlli vacib məsələlərin əhatəsi bir daha dəqiqləşdirilib, aidiyyətli bölmələrin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi, cavabdeh şəxslərin məsuliyyətinin artırılması üçün ciddi tapşırıqlar verilib.

Azərbaycan-Qırğızistan əməkdaşlığının inkişaf perspektivləri müzakirə edilib

Azərbaycanın Qırğızistandakı səfəri Hidayət Orucov bu ölkənin Prezident Aparatının Xarici Siyasət Şöbəsinin müdiri Daniyar Sıdıkovla görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, D.Sıdıkov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Qırğızistanın Çolpon-Ata şəhərində keçirilən Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının VI Sammiti çərçivəsində Qırğızistan Prezidenti Sooronbay Jekenbekov ilə səmimi görüşünü xatırlayaraq bildirdi ki, dövlət başçılar arasında olan yaxın münasibətlər ölkələrimizin ikitərəfli əlaqələrinin inkişafında mühüm rol oynayır.

Səfir qeyd edib ki, dost ölkəmiz arasında əməkdaşlığın və münasiblərimizin inkişafı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin diqqətindədir. Bildirilib ki, son vaxtlar Qırğızistandan Azərbaycana əməkdaşlığa marağı daha da ar-

tıb. Hazırda müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq yüksək dinamika ilə inkişaf edir. D.Sıdıkov bildirdi ki, Qırğızistan ilə Azərbaycan beynəlxalq miqyasda da hər zaman bir-birinin mövqeyini dəstəkləyib və bundan sonra da dəstəkləyəcək.

Son illər ərzində Azərbaycan-Qırğızistan əlaqələrinin müxtəlif istiqamətlər üzrə genişlənməsini məmnunluqla vurğulayan səfir ölkələrimiz arasında iqtisadi-ticarət sahədə əməkdaşlığın daha da inkişafı üçün böyük potensialın olduğunu bildirdi.

H.Orucov müxtəlif sahələrdə əlaqələrin daha da inkişafına təkan vermək məqsədilə Azərbaycan ilə Qırğızistan arasında Hökumətlərərası Birgə Əməkdaşlıq Komissiyasının 3-cü iclasının tezliklə Bişkek şəhərində keçirilməsinin vacibliyini vurğulayıb.

D.Sıdıkov ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsində, xüsusilə iqtisadi sahədə birgə layihələrin həyata keçirilməsində Qırğız tərəfinin maraqlı olduğunu diqqətə çatdırıb.

Görüşdə Qırğızistan-Azərbaycan əməkdaşlığının indiki vəziyyəti və perspektivləri ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb, digər aktual məsələlər müzakirə olunub.

Edgars Rinkeviçs: Azərbaycan Latviya üçün mühüm tərəfdaşdır

Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov və Latviya xarici işlər naziri Edgars Rinkeviçs iki ölkə arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 25 ildönümünü münasibətlə təbrik

məktubu mübadiləsi həyata keçirilib.

Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki, nazir Elmar Məmmədovun məktubunda Azərbaycan Respublikası ilə Latviya Respublikası arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 25-ci ildönümü münasibətilə öz həmkarı Edgars Rinkeviçsi təbrik edib, dost Latviya xalqına sülh, sabitlik və əmin-amanlıq arzulayıb. Məktubda Elmar Məmmədov Azərbaycan-Latviya münasibətlərinin dərin tarixi köklərə malik olduğunu qeyd edib, hər iki dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra siyasəti, iqtisadi, mədəni və digər sahələrdə

iki tərəfli münasibətlərin uğurla inkişaf etdiyini bildirdi.

Latviya xarici işlər naziri Edgars Rinkeviçs Azərbaycanın Latviya üçün mühüm tərəfdaş olduğunu vurğulayıb. O, ötən 25 il ərzində siyasi, iqtisadi, mədəniyyət və təhsil sahələrində konkret nəticələr görməkdən böyük məmnunluq duyduğunu və iki ölkə arasında əməkdaşlığın gələcək illərdə daha da möhkəmləndirilməsinə əmin olduğunu qeyd edib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikası ilə Latviya Respublikası arasında diplomatik münasibətlər 1994-cü il yanvarın 11-də qurulub.

Yüksəkkeyfiyyətli ali təhsil ocağı - "UNEC-100"

2030-cu ilədək dövrü əhatə edən "UNEC-100" İnkişaf Strategiyasının məqsədlərindən biri yüksəkkeyfiyyətli ali təhsil ocağına çevrilməkdir.

Strategiyaya əsasən, UNEC bu məqsədə nail olmaq üçün yüksək bal topalayaraq universiteti seçən abituriyentlərin sayını artırmağı, orta keçid balını 500-ə yüksəltməyi, tədris prosesini daim təkmilləşdirməyi, akademik heyətinin peşəkarlıq səviyyəsini və 40 yaşadək professor-müəllim heyətinin sayını davamlı yüksəltməyi, təhsil proqramlarının beynəlxalq akkreditasiyaya alınmasını, tələbələrini təqad və yataqxana ilə təmin olunma imkanlarını artırmağı, ölkədə və regionda ən geniş distant təhsil xidmətləri göstərməyi hədəfləyib.

Sənəddə hər bir hədəfə nail olmaq üçün strateji fəaliyyətlər əks olunub. Ölkədə orta təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə və şagirdlərin ilkin iqtisadi biliklərinin formalaşdırılmasına dəstək verilməsi, təhsil proqramları ilə bağlı tanıtım tədbirləri

rinin genişləndirilməsi, baza məktəblərinin sayının artırılması UNEC-in strateji fəaliyyətləri kimi göstərilir.

2030-cu ilə qədər tədris prosesini təhsilalanlarda zəruri bilik və bacarıqları formalaşdırmağa imkan verəcək səviyyədə daim təkmilləşdirilməyi hədəfləyən UNEC bu istiqamətdə də əsas fəaliyyətlərini müəyyənləşdirib. Belə ki, həmin dövrdəki ixtisaslar, tədris standartları və planlarının dünya təcrübəsi və əmək bazarının tələblərinə uyğunlaşdırılması, müəllimin tələbə tərəfindən seçiminin təmin edilməsi, aktiv dərslər yu-

künün və hər müəllimə düşən tələbə sayınının 1/16 nisbətində qədər azaldılması nəzərdə tutulub.

Strategiyaya görə, ixtisas fənlərinin tədrisində effektivliyi təmin etmək, tədrisin informasiya təminatını yaxşılaşdırmaq, Azərbaycan dilində tədris resurslarını inkişaf etdirmək, 24/7 kitabxana şəbəkəsi qurmaq, mentorluq institutu formalaşdırmaq, tələbələrini İKT, akademik

yazı və natiqlik bacarıqlarını inkişaf etdirmək, mübadilə proqramlarına daha çox müəllim və tələbə cəlb etmək, innovativ təlim metodlarından istifadəni genişləndirmək, tələbələrini təcrübəsinin təşkilini təkmilləşdirmək, "oriyentasiya günləri"nin səmərəliliyini artırmaq əsas fəaliyyət istiqamətləri kimi təsbit olunub.

UNEC 100 illik yubileyində ölkədə və regionda ən geniş distant təhsil xidmətləri göstərən Distant Təhsil Mərkəzi formalaşdıraraq, ümumi fənlərin distant tədrisini, eləcə də distant təhsil proqramlarını təklif etməyi də hədəf seçib.

Xalq tərəfindən dəstəklənməyən radikal müxalifət müxtəlif təxribatlara əl atır

Yaxud yanvarın 19-da və 20-də baş verənlər onu deməyə əsas verir ki, radikal ünsürlərin törətdikləri əməllər müvafiq dövlət orqanları tərəfindən araşdırılmayınca, ona qiymət verilməyincə dağıdıcı qrupların kütləvi aksiya təşkil etmək imkanları məhdudlaşdırılmalıdır

Sirr deyil ki, Azərbaycanda radikal müxalifət düşərgəsində cəmləşənlərin daim milli maraqlara zidd mövqelər, özlərinin korporativ maraqlarını hər şeydən önə çəkmələri cəmiyyətdə onlara qarşı adekvat münasibət formalaşdırıb. Bu gün ölkəmizdə ixsanlar radikalılara açıq şəkildə "yox" deyərək özünün məqsədyönlü siyasəti ilə Azərbaycanı dinamik inkişaf relsleri üzərinə çıxardan iqtidarla həmrəylik nümayiş etdirirlər. Dağıdıcı ünsürlərin düzənlədiyi hər bir tədbir isə cəmiyyətimizin onlara olan məni münasibətini növbəti dəfə açıq şəkildə ortaya qoyur. Bu baxımdan cari il yanvarın 19-da radikal müxalifət partiyalarının və onların ətrafında olan təşkilatların keçirdiyi mitinq də istisna deyil. Belə ki, "Məhsul" stadionunda keçirilən mitinq bir daha radikal müxalifət düşərgəsinin zəifliyi və cəmiyyət tərəfindən dəstəklənmədiyini nümayiş etdirdi.

RADİKAL MÜXALİFƏT CƏMIYYƏTƏ YENİ, FAYDALI, KONSTRUKTİV HEÇ NƏ TƏKLİF EDƏ BİLMİR

Əslində, yanvarın 19-da "Məhsul" stadionunda məzhəkə yaşandı, desək, əsl həqiqəti ifadə etmiş olarıq. Mitinqdə radikal müxalifət partiyalarının başçıları və funksionerlərinin çıxışları göstərdi ki, onlar cəmiyyətə yeni, faydalı, konstruktiv heç nə təklif edə bilmirlər. Mitinq-şou da tribunallarda 25 ildən çoxdur dəyişməyən eyni simalər göründü, eyni şüarlar, eyni populist və mənasız çağırışlar, əsassız ittihamlar, yalan vədlər səsləndirildi, çıxışçıların qulaq yorucu səs tembləri yenidən təkrarlandı.

Qəribədir, radikal müxalifətin birləşmiş qüvvələrinin "Məhsul mitinqi" internet resurslarında az qala şəksiz qələbə kimi təqdim olunur. Halbuki mitinq də xaotikliyi, təşkilatçılığın zəifliyi, sistemsizliyi ilə diqqəti çəkdi. Aksiya da heç bir ziyalı, cəmiyyətə tanınan şəxsin iştirakı nəzərə çarpmadı.

Başqa bir məqam da diqqəti çəkir. Belə ki, mitinq yalnız yerli, daxildəki radikal düşərgədə "lovbar" salan qüvvə-

lərin çağırışları ilə başa gəlməmişdi. 19 yanvar ərəfəsində xaricdəki anti-Azərbaycan dairələr tərəfindən idarə olunan ünsürlər də mitinqə çağırış edirdilər. Beləliklə, son mitinq Azərbaycanın klassik küçə-meydan müxalifətinin xaricə sığınan anti-Azərbaycan qüvvələrlə birlikdə təşkil etdiyi orta q tədbir idi.

RADİKALLAR AZƏRBAYCANI HAZIRDA VƏTƏNDAŞ QARŞIDURMASI GEDƏN ÖLKƏDÜRÜN VƏZİYYƏTİNƏ SÜRÜKLƏMƏYƏ HAZIRDILAR

AXC-nin şinələrindən çıxmış və bu gün də müxalifət postunu zəbt etmiş şəxslərin çıxışları, irəlilədikləri iddialar bir daha təsdiq etdi ki, onlar hələ də revanşizm ab-havasındadırlar, dağıdıcılıq, sabitliyin pozulması yolu ilə hakimiyyəti zəbt etmək niyyətindən əl çəkəməyiblər.

Digər tərəfdən görünən odur ki, xalq tərəfindən dəstəklənməyən radikal müxalifət müxtəlif təxribatlara əl atır. Belə ki, yanvarın 19-da mitinqdən sonra, 20-də isə Şəhidlər xiyabanında radikal müxalifət və onun başçılarının simasızlığı, başıpozuqluğu bir daha aydın şəkildə özünü büruzə verdi. Məlum oldu ki, radikal müxalifət başçıları öz iddialarını reallaşdırmaq üçün Azərbaycanın Suriya, Liviya və digər hazırda vətəndaş qarşidurması gedən ölkələrin vəziyyətinə sürükləməyə hazırdırlar. Bu insaqlar normal, sivil qaydada tədbir keçirmək, ictimaiyyətə öz fikirlərini, ideyalarını çatdırmaq qabiliyyətində deyillər. Çünki hələ də 1990-cı illərin qaragurucu ab-havası ilə yaşayırlar.

ƏLİ KƏRİMLİ KİMİ MARGİNALLAŞMIŞ ŞƏXSLƏRİN SIYASƏTÇİ OBRAZINA GİRMƏSİ DİGƏR MÜXALİF PARTİYALARIN RƏHBƏRLƏRİ ÜÇÜN AŞAĞILAYICI FAKTORDUR

Mitinqdə diqqəti çəkən məqamlardan biri də o idi ki, burada Əli Kərimli burnunu dik tutaraq özünü, necə de-

yər, hakimi-mütləq kimi aparırdı. Halbuki onun zaman-zaman sərgilədiyi əməllər hər kəsa yaxşı məlumdur. Bu gün Əli Kərimli kimi marginallaşmış, milli maraqları tapdaq altına atan, xəyanətə, simasız şəxslərin siyasətçi obrazına girib, meydana çıxıb özlərini müxalifət lideri adlandırması bütövlükdə cəmiyyətimiz üçün qəbuləddiməz, müxalifət, digər müxalif partiyaların rəhbərləri üçün isə aşağılayıcı faktordur.

ERMƏNİSTANLA DANIŞIQLARIN YENİ İNTENSİV MƏRHƏLƏYƏ DAXİL OLMASI ƏRƏFƏSİNDƏ AZƏRBAYCAN DAXİLİNDƏ QARŞIDURMA YARATMAĞA ÇALIŞAN QRUPLAR DÜŞMƏN DƏYİRMANINA SU TÖKÜRLƏR

Digər tərəfdən, son vaxtlar Azərbaycanda islahatların dərinləşdiyi, bütün sahələrdə müsbət dəyişikliklərin baş verdiyi hər kəsa məlumdur. Görünür ki, Prezident İlham Əliyev rüsvət və korrupsiya ilə mübarizəni gücləndirdikcə, sistem xarakterli islahatların miqyasını genişləndirdikcə, Azərbaycanın idarəetmə fəlsəfəsini dəyişdikcə özlərini ona opponet hesab edənler daha da aqressivləşir və müxtəlif şəkildə müqavimət göstərməyə çalışırlar.

Eyni zamanda meydana digər bir sual çıxır: Ermənistanla danışıqların yeni intensiv mərhələyə daxil olması ərəfəsində güclü mövqedən çıxış edən Azərbaycanın daxilində qarşidurma yaratmağa çalışan bu qrupların məqsədi nədir? Əlbəttə, bu sualın cavabı da məlumdur. Yeni radikal xaricdəki ağalardan ölkədə qarşidurma yaratmaq haqqında tapşırıq alır və canla-başla onu icra edirlər. Təbii ki, Azərbaycan cəmiyyəti bunu çox yaxşı bilir. Ümumi mövqə ondan ibarətdir ki, indiki mərhələdə radikalın ölkə daxilində qarşidurma yaratmaq cəhdlərinin bir adı var: Düşmən dəyirmanına su tökmək.

Beləliklə, bütün bu sadəlanlar dağıdıcı ünsürlərlə bağlı realitiyi bir daha ortaya qoyur. Eyni zamanda yanvarın 19-da və 20-də baş verənlər onu deməyə əsas verir ki, radikal ünsürlərin törətdikləri əməllər müvafiq dövlət orqanları tərəfindən araşdırılmayınca, ona qiymət verilməyincə dağıdıcı qrupların kütləvi aksiya təşkil etmək imkanları məhdudlaşdırılmalıdır. Ehtimal etmə olar ki, Əli Kərimli və onun başıpozuq, marginallaşmış destəsi bu hakimiyyətin qorxması kimi qələmə versin. O zaman isə sual oluna bilər, hakimiyyət uzun müddət təbliğət aparıb, bütün güclərini səfərbər edib meydana cəmi 3 minə yaxın adam yığa bilən siyasətçilərdən niyə qorxmalı və çəkinməlidir?! Kim iddia edə bilər ki, bu kimi qabiliyyətsiz, gücsüz, aciz adamlar və onların ətrafındakılar hakimiyyətə alternativ ola və özələ nümayiş etdirə bilərlər?

— Mubəriz ABDULLAYEV

Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münafişəsinin həlli məsələsində qətiyyətli mövqeyini və prinsipial siyasətini davam etdirir

Azərbaycan Prezidenti ilə Ermənistan baş nazirinin Davos Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində qeyri-rəsmi görüşü Düşənbə və Sankt-Peterburqdakı görüşlərin davamı kimi qiymətləndirilə bilər

Xəbər verildiyi kimi, yanvarın 22-də Davos Dünya İqtisadi Forumu çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Ermənistan Respublikasının baş naziri Nikol Paşinyanın qeyri-rəsmi görüşü olub. Görüşdə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münafişəsinin nizamlanmasına dair danışıqlar prosesinin cari vəziyyəti müzakirə edilib. Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev sözügedən görüş ilə bağlı qeyd edib ki, bu görüş Dünya İqtisadi Forumunun prezidenti Borge Brendenin təşəbbüsü ilə keçirilib. Görüş Düşənbə və Sankt-Peterburqda MDB Zirvə toplantısı çərçivəsində baş tutmuş qeyri-rəsmi görüşlərin davamı kimi qiymətləndirilə bilər. "Bildiyiniz kimi, danışıqlar prosesi Ermənistan və Azərbaycan xarici işlər nazirləri səviyyəsində aparılır. Belə ki, bu il yanvarın 16-da Parisdə, 2018-ci il dekabrın 3-də isə Milandada Ermənistan və Azərbaycan xarici işlər nazirlərinin görüşü keçirilib. Qarşıdan gələn dövrdə də xarici işlər nazirləri səviyyəsində görüşün keçirilməsi nəzərdə tutulub. Tam formatda dövlət başçıları səviyyəsində görüş, bir qayda olaraq, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrliyi tərəfindən təşkil olunur", - deyərək Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev diqqətə çatdırıb.

Ekspertlər 2019-cu ildə münafişəsinin həlli istiqamətində danışıqlara yeni impulsların daxil olacağına dair qənaətlərini ifadə edirlər. Bildirilir ki, eger fəvqəladə bir hadisə baş verməyə, cari ildə Dağlıq Qarabağ probleminin həlli yönündə intensiv və nəticəyə yönəlik danışıqlar prosesinin davam etdiriləcəyini müəyyənləşdirməyə çalışırlar. Diqqətə çatdırılır ki, həmsədrin iştirakı ilə xarici işlər nazirlərinin görüşü, bu görüşün 4 saat davam etməsi, bundan sonra BMT Baş katibi və Avropa İttifaqının bəyanatla çıxış edərək danışıqları müsbət qiymətləndirməsi özlüyündə yeni dinamika olmaqla müəyyən ümidlər yaradır.

Ümumiyyətlə, Azərbaycanın xarici siyasət kursunun ən mühüm strateji prioriteti Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münafişəsinin beynəlxalq hüquq normaları əsasında, yeni ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllidir. Ölkəmiz bu istiqamətdə qətiyyətli möv-

qeyini və çoxşaxəli fəaliyyətini davam etdirir. Ölkəmizin qəti və birmənalı - konkret mövqeyi ondan ibarətdir ki, Dağlıq Qarabağ münafişəsi yalnız Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində və BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələri əsasında öz həllini tapmalıdır. Çünki Dağlıq Qarabağ həm tarixi, həm də məhz hüquqi baxımdan Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsidir.

Xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, Azərbaycanın prinsipial mövqeyinin və qətiyyətli siyasətinin fonunda dünya ictimaiyyəti Dağlıq Qarabağ münafişəsinin beynəlxalq hüquq normalarına əsasən həllinin zəruriliyini mütləq olaraq bəyan edir. Təsədüfi deyil ki, beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münafişəsinin beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində həlli ilə bağlı fundamental və zəruri qətnamələr qəbul edilib. Qısacası, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən prinsipial siyasətin nəticəsidir ki, beynəlxalq ictimaiyyət Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münafişəsinin həlli ilə əlaqədar Azərbaycanın ədalətli və haqlı mövqeyini dəstəkləyir, bu mövqə ardıcıl olaraq daha da güclənir. Qeyd etdiyimiz kimi, son zamanlar müxtəlif səviyyələrdə səsləndirilən bəyanatlar, qəbul edilmiş sənədlər Azərbaycanın haqlı və ədalətli mövqeyinin dəstəklənməsini göstərmişdir.

Ən əsası, Azərbaycanın həyata keçirdiyi balanslaşdırılmış siyasət və hücum diplomatiyası bölgədə yeni realitiyi yaranmasına səbəb olub. Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasətin yaratdığı yeni realitiyi Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münafişəsinin ölkəmizin milli maraqları çərçivəsində, beynəlxalq hüquq normaları və prinsipləri əsasında, yeni ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllidir. Ölkəmiz bu istiqamətdə qətiyyətli möv-

— Nurlan QƏLƏNDƏRLİ

Ermənistanda kriminal vəziyyət həddindən artıq pisləşib

Paşinyanın düşünülməmiş şəkildə apardığı siyasət nəticəsində cəmiyyətdə təhlükəli meyillər güclənir

Ermənistanda yeni hökumətin formalaşmasını yubadan Nikol Paşinyanın hakimiyyətinin hər öten günü onun mənim sədiyi idarəçilik metodlarının bir-bir iflasa uğraması ilə nəticələnir. Sosial-iqtisadi sahədə heç bir irəliləyiş əldə edə bilməyən baş nazirin "xidməti" artıq aqlı və səfalət içində yaşayan əhəlin bir hissəsini oğurluq, talan kimi cinayətlərə əl atmağa sövq edir. Bu ilin sentyabrında elan olunan amnistiya isə ölkədə kriminal vəziyyəti daha da gərginləşdirir.

Ermənistandakı kriminal durumun dəhşətli macraya yönəldiyini hüquq-mühafizə orqanlarının hər gün yaydığı məlumatlar da təsdiq edir. Erməni mətbuatının yazdığına görə, vəziyyətin idarəolunmaz hala gəldiyi N.Paşinyanın diqqətini çətdirilib və Ermənistan Polis Xidmətinin rəisi Valeri Osipyanın vəzifədən uzaqlaşdırılması gündəmədir. "Jamanak" ("Zaman") qəzetinin yazdığına görə, onu Mütəşəkkil cinayətkarlıqla mübarizə baş idarəsinin rəisi Arsen Ayvazyan əvəz edəcək. Erməni mediası onu da yazır ki, əslində indiki vəziyyətin aradan qaldırılmasında polis orqanına kimin rəhbərlik etməsi o qədər də rol oynamayacaq. Ona görə ki, vəziyyətin bu həddə çatması bir-birinə zəncirvari olaraq bağlı olan səbəblərdən qaynaqlanır.

Bu səbəblərə gəlincə, əvvəla, hakimiyyəti ələ keçirdikdən sonra N.Paşinyanın keçmiş kriminal rejimin mensubu olan, cinayət yolu ilə

görə, yeni hakimiyyət dövründə cinayətkar ünsürlər daha cəsarətli olublar və onlar əvvəllər vəzifədə olan və ya hazırkı yüksək vəzifəli şəxslərin özlərinə və əmlakına hücum edirlər. Məsələn, Vanadzor rayonunda kriminal dəstə tərəfindən Ermənistanın İstintaq Komitəsinin sədrinin məsləhətçisinin minik avtomobili oğurlanıb, Lori rayon prokurorunun mənzili qarət sövq edilib. Ermənistanın təkə regionlarında deyil, Yerevan və Gümrü şəhərlərində hər gün mütləq olaraq atəş səsləri eşidilir. Ararat vilayətinin eks-qubernatorunun oğlu oğurları hücumuna məruz qalıb.

Bütün bu səbəblərə görə ABŞ başda olmaqla, bir çox Qərbi dövlət Ermənistanı təhlükəsiz ölkələrin siyahısında görmür. Bu durum N.Paşinyanın vərd etdiyi xarici sərmayənin də cəlb edilməsinin mümkün olmadığını ortaya qoyur. Çünki heç bir xarici sərmayədar yeni islahatlar aparılmadığı, biznes mühitinin yarıldığı, üstəlik həyatın təhlükədə olduğunu, qohumlarının girov götürüldüyü, cəngəllik qanunları ilə idarə olunan ölkəyə pul qoymayacaq.

Beləliklə, indiki hakimiyyətin islahatlar aparmaq əvəzinə, yürütdüyü düşünülməmiş siyasət nəticəsində ölkədəki kriminal vəziyyət təhlükəli həddə çatıb. Buna görə də ekspertlər hesab edirlər ki, digər amillərin təsiri nəticəsində dövlət rəqətçiliyinin kriminal rəqətçiliklə əvəz olunması prosesi Ermənistan cəmiyyəti üçün dəhşətli təhlükələr vəd edir.

— Qaşqay ZİYƏDDİNOĞLU

